

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 20/2012

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Γ'

Συνεδρίαση της 16^{ης} Ιανουαρίου 2012

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Σακελλαρίου, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Χριστόδουλος Μπότσιος, Μιχαήλ Απέσσος, Ηλίας Ψώνης, Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Σπανός, Νομικοί Σύμβουλοι.

Αρ. ερωτημ.: 134885/Δ1/23-11-2011 της Δ/σης Προσωπικού Α/θμιας Εκπαίδευσης- Τμήμα Γ' του ΥΠΔΒΜΘ.

Θέμα: Ερωτάται εάν επιτρέπεται η μετάθεση ή η τοποθέτηση εκπαιδευτικών, οι οποίοι ανήκουν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, σε πόλη όπου διατηρεί ο (η) σύζυγός τους ιδιωτικό σχολείο ή Φροντιστήριο Μέσης Εκπαίδευσης.

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γαλάνη, Πάρεδρος ΝΣΚ.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Γ' Τμήμα ΝΣΚ γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ι. Α. Με το ως άνω έγγραφο ερώτημα δίδεται το ακόλουθο **ιστορικό:**

«Θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα σχετικά με το αν είναι δυνατή η μετάθεση-τοποθέτηση εκπαιδευτικών που ανήκουν στην Π.Ε., στην πόλη όπου οι σύζυγοί τους διατηρούν Φροντιστήριο Μέσης Εκπαίδευσης:

1) Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν. 2545/1940
«Μετάθεσις ή καθ' οιονδήποτε τρόπον τοποθέτησις εκπαιδευτικού λειτουργού εις

πόλη, ένθα λειτουργεί ιδιωτικόν σχολείον συγγενούς τους εξ αίματος ή αγχιστείας πρώτου βαθμού απαγορεύεται» και της παρ. 4 του άρθρου 68 του ίδιου νόμου «Δεν χορηγείται άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας αυτοτελούς φροντιστηρίου εις σύζυγον ή συγγενή εξ αίματος ή αγχιστείας πρώτου βαθμού ιδιοκτήτου ή διευθυντού ιδιωτικού σχολείου ή φροντιστηρίου, οπουδήποτε λειτουργούντος ουδ' εις σύζυγον ή συγγενή εξ αίματος ή αγχιστείας πρώτου βαθμού δημοσίου εκπαιδευτικού λειτουργού υπηρετούντος εν τη αυτή πόλει, εν η πρόκειται να λειτουργήση το ζητούμενον να ιδρυθή φροντιστήριον».

2) Σύμφωνα με τη 443/19-7-2000 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., μετάθεση ή τοποθέτηση με οποιονδήποτε τρόπο εκπαιδευτικού λειτουργού σε πόλη, όπου λειτουργεί ιδιωτικό σχολείο ή φροντιστήριο συγγενούς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας πρώτου βαθμού απαγορεύεται. Είναι όμως δυνατή τοποθέτηση εκπαιδευτικού σε δήμο διαφορετικό από εκείνο όπου λειτουργεί το ιδιωτικό σχολείο ή το φροντιστήριο, έστω και αν οι δήμοι αυτοί υπάγονται στη ίδια πόλη, όχι όμως και η τοποθέτηση εκπαιδευτικού σε σχολείο του ίδιου δήμου, έστω και αν το ιδιωτικό σχολείο ή το φροντιστήριο υπάγεται στην αρμοδιότητα άλλου γραφείου εκπαίδευσης.

3) Κατ' εφαρμογήν των παραπάνω, η υπηρεσία μας μεταθέτει εντός της ίδιας περιοχής μετάθεσης εκπαιδευτικούς ως ανωτέρω, ωστόσο δεν είναι δυνατή η τοποθέτησή τους σε σχολείο του ίδιου δήμου, έστω και αν το ιδιωτικό σχολείο ή το φροντιστήριο υπάγεται στην αρμοδιότητα άλλου γραφείου εκπαίδευσης.

4) Στις 8-2-2011 κατατέθηκε στην υπηρεσία μας το με αριθμ. πρωτ. Φ.11.2/347/8-2-20110 έγγραφο της Δ/νσης Π.Ε. Αρκαδίας, το οποίο σας επισυνάπτουμε, σύμφωνα με το οποίο τέθηκε το ερώτημα: αν οι εκπαιδευτικοί της Π.Ε., Δ. Γ., κλάδου ΠΕ70 και Μ. Δ., κλάδου ΠΕ60, έχουν το δικαίωμα μετάθεσης στην πόλη της Τρίπολης, μολονότι οι σύζυγοί τους διατηρούν Φροντιστήριο Μέσης Εκπαίδευσης, με το αιτιολογικό ότι ανήκουν σε διαφορετική βαθμίδα εκπαίδευσης. Παρακαλούμε να έχουμε τη γνώμη σας για το εάν επιτρέπεται η μετάθεση ή η τοποθέτηση εκπαιδευτικών, οι οποίοι ανήκουν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, σε πόλη, όπου διατηρεί ο (η) σύζυγός τους ιδιωτικό σχολείο ή φροντιστήριο Μέσης εκπαίδευσης».

II. Κρίσιμες Διατάξεις.

Στο άρθρο 11 παρ. 1 και 2 του Ν. 2545/1940 ορίζονται τα εξής:

«1. Δεν συμβιβάζεται η ιδιότης του δημοσίου υπαλλήλου προς την του ιδιοκτήτου ή διευθυντού ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου ή ιδρύματος, έχοντος εκπαιδευτικόν σκοπόν.

2. Δεν επιτρέπεται η χορήγησις αδείας προς ιδρυσιν ιδιωτικού σχολείου εις ιδιώτην, σύζυγον ή συγγενή εξ αίματος ή αγχιστείας πρώτου βαθμού δημοσίου εκπαιδευτικού λειτουργού, μέσης ή στοιχειώδους εκπαιδεύσεως, ή επιθεωρητού της εκπαιδεύσεως υπηρετούντος εν τη περιφέρειά, εν τη οποία πρόκειται να λειτουργήση το ζητούμενον να ιδρυθή σχολείον, ουδέ εις σύζυγον ή συγγενή του αυτού ως ανωτέρω βαθμού υπαλλήλου της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Θρησκευμάτων και Εθνικής Παιδείας εις οιαδήποτε πόλιν και αν πρόκειται να λειτουργήση το ζητούμενον να ιδρυθή σχολείον. Μετάθεσις ή καθ' οιονδήποτε τρόπον τοποθέτησις εκπαιδευτικού λειτουργού εις πόλιν, ένθα λειτουργεί ιδιωτικόν σχολείον συγγενούς τους εξ αίματος ή αγχιστείας πρώτου βαθμού απαγορεύεται»

Στις παρ. 2 και 4 του άρθρου 68 του ίδιου ως άνω νόμου (2545/1940) ορίζονται τα ακόλουθα:

«2. Το εν τη παρ. 1 του άρθρου 11 του παρόντος νόμου οριζόμενον ασυμβίβαστον ισχύει και ως προς τους ιδιοκτήτας φροντιστηρίων.....

4. Δεν χορηγείται άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας αυτοτελούς φροντιστηρίου εις σύζυγον ή συγγενή εξ αίματος ή αγχιστείας πρώτου βαθμού ιδιοκτήτου ή διευθυντού ιδιωτικού σχολείου ή φροντιστηρίου, οπουδήποτε λειτουργούντος, ουδ' εις σύζυγον ή συγγενή εξ αίματος ή αγχιστείας πρώτου βαθμού δημοσίου εκπαιδευτικού λειτουργού υπηρετούντος εν τη αυτή πόλει, εν η πρόκειται να λειτουργήση το ζητούμενον να ιδρυθή φροντιστήριον».

Επίσης στο άρθρο 1 αριθμ. 3 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/7.6.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» ορίζεται ότι στο Ν. Αρκαδίας «**συνιστάται ο Δήμος Τρίπολης με έδρα την Τρίπολη που αποτελείται από τους δήμους α. Τρίπολης, β. Τεγέας, γ. Σκιρίτιδας, δ. Μαντινείας, ε. Κορυθίου, στ. Φαλάνθου, ζ. Λεβιδίου, η. Βαλτετσίου, οι οποίοι καταργούνται**» και στο άρθρο 2 παρ. 1 αυτού

ότι: «1. Η εδαφική περιφέρεια του κάθε δήμου που συνιστάται με τον παρόντα νόμο αποτελείται από τις εδαφικές περιφέρειες των συνενομένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Οι εδαφικές αυτές περιφέρειες αποτελούν τις δημοτικές ενότητες του νέου δήμου και φέρουν το όνομα του πρώην δήμου ή της κοινότητα. 2.....».

III. Ερμηνεία διατάξεων.

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις και σύμφωνα με το σκοπό που αυτές εξυπηρετούν και ο οποίος είναι η ανάγκη προστασίας της δημόσιας εκπαίδευσης, προκύπτει ότι δεν χορηγείται άδεια ιδρύσεως ιδιωτικού σχολείου ή φροντιστηρίου σε άτομα των οποίων οι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή αγχιστείας α' βαθμού είναι δημόσιοι εκπαιδευτικοί λειτουργοί, που υπηρετούν στην ίδια, με τον αιτούντα την άδεια ίδρυσης ιδιωτικού σχολείου ή φροντιστηρίου, πόλη.

Αυτονόητο είναι ότι από τις αυτές διατάξεις ισχύει και το αντίθετο, δηλαδή ότι δεν μπορεί εκπαιδευτικός να μετατεθεί ή τοποθετηθεί σε πόλη, όπου ο (η) σύζυγός αυτού ή συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας α' βαθμού λειτουργεί ήδη νομίμως ιδιωτικό σχολείο, -όπως, κατ' αρχήν, ρητά ορίζεται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 11, έστω και αν στο σημείο αυτό ο σύζυγος δεν αναφέρεται, προφανώς όμως εκ παραδρομής, εφόσον αυτός αναφέρεται ρητά στο πρώτο εδάφιο της ίδιας διάταξης και η μετέπειτα σκόπιμη εξαίρεσή του δεν φαίνεται να εξυπηρετεί το πνεύμα και το σκοπό της ρύθμισης -ή φροντιστήριο και παρά το γεγονός ότι, λόγω της αυτοτελούς, για τους ιδιοκτήτες φροντιστηρίων, ρύθμισης του θέματος αυτού, δεν γίνεται παραπομπή από το άρθρο 68 παρ. 2 του Ν. 2545/1940 και στο κώλυμα του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 11 του αυτού νόμου, (έτσι και ΝΣΚ 443/2000).

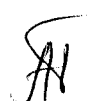
Μειοψήφησε ο Νομικός Σύμβουλος Μιχαήλ Απέσσος, ο οποίος διατύπωσε την άποψη ότι, αφενός μεν στον περιορισμό του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν. 2545/1940 ηθελημένα ο νομοθέτης δεν αναφέρει το σύζυγο, διότι δεν θέλει να παρεμποδίσει την τοποθέτηση ή μετάθεση του εκπαιδευτικού στην ίδια πόλη όπου ο (η) σύζυγός του διατηρεί ιδιωτικό σχολείο, για την ενίσχυση του θεσμού της οικογένειας και αφετέρου ότι η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 68 του αυτού νόμου, η οποία, ως εισάγουσα αποκλεισμό από κάποια οικονομική δραστηριότητα και συνεπώς περιορίζει το δικαίωμα ανάπτυξης της προσωπικότητας,

πρέπει να ερμηνεύεται στενά, δεν λειτουργεί αμφίδρομα, αλλά μόνο προς την κατεύθυνση την οποία ρητά ορίζει και αφορά μόνο στις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας ίδρυσης αυτοτελούς φροντιστηρίου στα πρόσωπα που αναφέρονται σ' αυτή και υπό τους εν αυτή περιορισμούς, χωρίς να συνάγεται εξ αυτής και το αντίθετο.

Εξάλλου, κατά την αληθή έννοια των προαναφερομένων διατάξεων, η έννοια της "πόλης", που, κατά την κρίση της ΝΣΚ 443/2000, ταυτιζόταν με την έννοια του δήμου του Ν. 2539/1997, υπό τη σημερινή διαμόρφωση των "καλλικρατικών" δήμων, κατ'εφαρμογήν του Ν. 3852/2010, θα πρέπει να ταυτιστεί πλέον με την εδαφική περιφέρεια (δημοτική ενότητα), που φέρει το όνομα του συνενοούμενου πρώην δήμου ή κοινότητας, που καταργείται.

Κατά τη **γνώμη που επικράτησε (πλειοψ.)** και υποστήριξαν οι Νομικοί Σύμβουλοι Χριστόδουλος Μπότσιος, Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Ανδρέας Γραμματικός και Παναγιώτης Σπανός, δεν είναι δυνατή η μετάθεση ή τοποθέτηση εκπαιδευτικού στην ίδια "πόλη", (κατά την έννοια που ανωτέρω αποδόθηκε στον όρο), όπου ο (η) σύζυγος ή συγγενής α' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας διατηρεί ιδιωτικό σχολείο ή φροντιστήριο, ανεξάρτητα από την τυχόν διαφορετική βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία ανήκουν αφενός ο εκπαιδευτικός και αφετέρου το ιδιωτικό σχολείο ή το φροντιστήριο του συζύγου ή του συγγενούς του, διότι οι διατάξεις των άρθρων 11 παρ. 2 και 68 παρ. 4 του Ν.2545/1940 εισάγουν γενικό περιορισμό, χωρίς διακρίσεις, τις οποίες αν ήθελε ο νομοθέτης, θα όριζε ρητά. Αντίθετα είναι δυνατή η τοποθέτηση ή η μετάθεση του εκπαιδευτικού σε άλλη δημοτική ενότητα του ίδιου ("καλλικρατικού") δήμου, πλην εκείνης όπου λειτουργεί το ιδιωτικό σχολείο ή το φροντιστήριο, κατ'αντιστοιχία προς τα κριθέντα με τη ΝΣΚ 443/2000.

Κατά τη **μειοψηφίσασα γνώμη**, που υποστήριξαν ο Πρόεδρος του Τμήματος, Ιωάννης Σακελλαρίου, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ και οι Νομικοί Σύμβουλοι Μιχαήλ Απέσσος και Ηλίας Ψώνης και προς την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Αικατερίνη Γαλάνη, Πάρεδρος, (γνώμη χωρίς ψήφο), είναι δυνατή η μετάθεση ή τοποθέτηση εκπαιδευτικού στην ίδια "πόλη", (πάντα κατά την ως άνω αποδοθείσα έννοια του όρου), όπου ο (η) σύζυγος ή συγγενής α' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας διατηρεί ιδιωτικό σχολείο ή φροντιστήριο, εφόσον ο εκπαιδευτικός ανήκει σε διαφορετική βαθμίδα εκπαίδευσης, από τα μαθήματα που παρέχονται στο ιδιωτικό σχολείο ή το φροντιστήριο, όπως συμβαίνει στην κρινόμενη περίπτωση, καθόσον

έτσι δεν παύει να εξυπηρετείται ο σκοπός του νόμου, που είναι να αποφεύγεται ο επηρεασμός των δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργιών από τη λειτουργία ιδιωτικών σχολείων ή φροντιστηρίων από πρόσωπα που είναι σύζυγοι ή συγγενείς πρώτου βαθμού (βλ. και ΣΤΕ Ολομ 830/1959). Κατά την ειδικότερη, δε, γνώμη, που διατύπωσε ο Νομικός Σύμβουλος Μιχαήλ Απέσσος, η ως άνω μετάθεση ή τοποθέτηση είναι πάντοτε δυνατή, αφενός μεν διότι ο περιορισμός του άρθρου 11 παρ. 2 του Ν. 2545/1940 ρητά δεν αφορά στο (στη) σύζυγο και αφετέρου διότι στο άρθρο 68 του ίδιου νόμου δεν υπάρχει περιορισμός αντίστοιχος με εκείνον της παρ. 2 του άρθρου 11 του αυτού νόμου, ούτε γίνεται ευθεία παραπομπή στην τελευταία αυτή διάταξη, πράγμα που εάν ήθελε ο νομοθέτης θα έπραττε ρητά, (όπως πράττει με τον περιορισμό της παρ. 1 του άρθρου 11, στον οποίο η διάταξη του άρθρου 68 παρ. 2 του νόμου ρητά παραπέμπει), θέλοντας έτσι να ενισχύσει και το θεσμό της οικογένειας, στα πλαίσια της διάταξης του άρθρου 21 παρ. 1 του Συντάγματος, στην οποία θα αντέβαινε η εισαγωγή σχετικών περιορισμών .

Κατόπιν των ανωτέρω το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ **γνωμοδότησε κατά πλειοψηφίαν** ότι δεν είναι δυνατή η μετάθεση ή τοποθέτηση εκπαιδευτικού στην ίδια "πόλη", [του όρου ταυτιζομένου εν προκειμένω πλέον με την εδαφική περιφέρεια (δημοτική ενότητα), που φέρει το όνομα του συνενούμενου πρώην δήμου ή κοινότητας, που καταργείται], όπου ο (η) σύζυγος ή συγγενής α' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας διατηρεί ιδιωτικό σχολείο ή φροντιστήριο, ανεξάρτητα από την τυχόν διαφορετική βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία ανήκουν αφενός ο εκπαιδευτικός και αφετέρου το ιδιωτικό σχολείο ή φροντιστήριο .-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΜΑΡΟΥΣΙ 7 -2-2012

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Γ'
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΣΚ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΑΛΑΝΗ
Πάρεδρος ΝΣΚ